

[Udenrigsministeren.]

kræfter, såvel land-, luft- som flådestyrker, i det omfang, det må anses for nødvendigt til sikring af landets forsvar, og tillige at opretholde en dertil svarende rustningsproduktion.

Dette tør jo nok siges at være en ændring i den traditionelle sovjetrussiske Tysklands-politik. Når man tænker på det voldssomme sprog, der er blevet ført af vore hjemlige kommunister mod den beskedne genoprustning, hvorom der vil blive tale ved en optagelse af Tyskland i det europæiske forsvars-fællesskab, kan jeg forestille mig det chok, som det russiske forslag om en tysk genoprustning må have fremkaldt hos dem.

Om Sovjetregeringens forslag om oprettelse af en tysk nationalhær, samtidig med at Tysklands frihed til i forsvarsøjemed at slutte sig til andre lande begrænses, erklærede de tre vestmagter i deres svarnoter, at det ville betyde et tilbageskridt, hvis disse planer realiseredes. De tre vestmagter havde taget initiativet til at optage Tyskland i det europæiske forsvarsfællesskab for at bevare friheden, hindre ethvert angreb og sikre sig mod den tyske militarismes genopståen. Oprettelsen af tyske nationale styrker ville ikke være i overensstemmelse med den europæiske enhedspolitik, der er den sikreste vej til freden.

Jeg tror, at alle demokratiske lande, specielt de lande, der blev offer for den nazistiske aggression, vil kunne slutte sig til de tanker, der er kommet til udtryk i de tre vestmagters svar til Sovjetunionen.

I det svar, som denne den 9. april har givet vestmagterne, erklærer Sovjetunionen sig på et enkelt punkt enig med disse magter: Sovjetunionen anerkender nødvendigheden af, at der afholdes frie valg i hele Tyskland, og erklærer sig rede til straks at drøfte spørgsmålet om afholdelse af sådanne valg. Det siges dog ikke udtrykkeligt, at valgene skal foregå før dannelsen af en fællestysk regering, og det kan vel ikke udelukkes, at meningen er den, at der først skal udnævnes en regering, med hvilken der skal føres fredsforhandlinger, inden valg finder sted. Sovjetunionens hensigter på dette punkt er stadig uklare.

Resten af Sovjetunionens svarnote er en afvisning og er i realiteten en gentagelse af Sovjetunionens første note. Sovjetunionen forkaster således navnlig vestmagternes forslag om, at De Forenede Nationers komité skal undersøge, om betingelserne for frie valg i Tyskland er tilstede, og foreslår i stedet, at en sådan undersøgelse skal iværk-

sættes af en kommission, der er sammensat af de fire besættelsesmagter.

Hvad er det, der har bevæget Sovjetunionen til at fremsætte et forslag, der så stærkt bryder med den tidligere holdning? Efter min opfattelse er forklaringen at søge i det atlantiske fællesskab. Det er Sovjetunionen meget om at gøre, at Vesttyskland ikke indruges deri. Men NATO har nu i løbet af tre år vundet så meget i styrke, at vi er nået et skridt henimod den ligevægt, som er nødvendig, hvis forhandlinger med Sovjetunionen skal kunne føre til et resultat. Man har forstået i Moskva, at indrømmelser var nødvendige.

Derfor har vestmagterne heller ikke i første omgang afvist forslaget, skønt det på flere punkter frembyder alvorlige betænkeligheder, men har bedt om nærmere forklaring på, hvorledes det skal føres ud i livet.

Den vesttyske regering, hvis holdning naturligvis er af stor betydning i denne forbindelse, er ingenlunde blind for de farer, det russiske forslag rummer. Dr. Adenauer frygter ifølge en artikel af ham i „Der Tagespiegel“, at en neutralisering af Tyskland vil bevirke, at det isoleres, og at arbejdet på at skabe et forenet Europa dermed bryder sammen med det resultat, at den amerikanske isolationisme vågner til nyt liv og Sovjetunionen får fri bane til at underminere de europæiske stater. Heroverfor står socialdemokratiets fungerende formand, hr. Erich Ollenhauer, der kort efter det russiske forslags fremkomst udtalte, at genoprettelse af tysk enhed er et så primært mål for forbundsrepublikken, at dens indlemmelse i den vestlige verden ikke må formindske muligheden derfor. Også han mener dog ligesom den vesttyske regering, at afholdelse af frie valg i Østtyskland må betragtes som en ufravigelig betingelse.

I et radiointerview den 24. april har dr. Adenauer i nogen grad nærmet sig socialdemokratiets opfattelse. Han udtalte ved denne lejlighed, at han vil udnytte enhver chance, der måtte byde sig for genoprettelsen af Tysklands enhed. Han ville følgelig også gøre alt, hvad der står i hans magt for at hidføre en firemagtskonference om det tyske problem, den eneste måde, hvorpå det kunne konstateres, om det russiske forslag er alvorligt ment.

Kansleren ønskede utvivlsomt med disse ord at tage til genmæle mod den i mange tyske kredse herskende opfattelse, at han af partipolitiske og konfessionelle grunde — kansleren er katolik, Østtyskland væsentligst protestantisk — er modstander af